

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2002 M. RUGSĖJO 3 D. NUTARIMO NR. 1386 „DĖL PAVOJINGŲ
DARBŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS IR
VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 28 D. NUTARIMO NR. 518 „DĖL ASMENŲ IKI
AŠTUONIOLIKOS METŲ ĮDARBINIMO, DARBO IR PROFESINIO PARENGIMO
ORGANIZAVIMO TVARKOS, VAIKŲ ĮDARBINIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO PROJEKTŲ (TAP-20-121, TAIS 20-27(2); TAP-20-122, TAIS 20-28(2))
2020-02-13 Nr. NV-409**

Vilnius

Projektų rengėjas - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projektų tikslas – tobulinti darbuotojų saugos ir sveikatos teisinį reguliavimą, siekiant suderinti su Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimais ir ES teisės aktų nuostatomis.

Dabartinė situacija. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (įsigalioja 2020-05-01) nustatyta:

- Konkretus pavojus darbe vertinamas ir nustatomas kiekvienoje konkrečioje darbo vietoje įvertinus darbuotojo profesinę riziką, nesiejant to su Vyriausybės patvirtintame Pavojingų darbų sąrašė nustatytais darbais (šio sąrašo atsisakoma).
- Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo organizuoja profesinės rizikos vertinimą ir nustato faktinę darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje ar atskirose darbo vietose. Nustačius, kad darbo priemonės ar sąlygos neatitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, kad darbo aplinkoje yra kenksmingų / pavojingų veiksnių, darbdaviui atstovaujantis asmuo organizuoja prevencijos priemonių parengimą ir įgyvendinimą.
- Darbuotojų saugos ir sveikatos būklė nustatoma įvertinus profesinę riziką pagal tai, kaip darbo priemonės ar sąlygos atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, kokie kenksmingi / pavojingi veiksniai nustatyti, kokie įvertinimo rezultatai, kokių prevencijos priemonių imtasi rizikai šalinti.

Projektų esmė, nauda. Siūloma:

1) Pripažinti netekusiu galios Pavojingų darbų sąrašą (Projektas Nr. 1).

2) Patikslinti Asmenų iki aštuoniolikos metų įdarbinimo, darbo ir profesinio parengimo organizavimo tvarkos, vaikų įdarbinimo sąlygų aprašą (Projektas Nr. 2):

- panaikinti draudimą asmenims iki 18 metų skirti / praktiškai mokyti atlikti darbą, įrašytą į Pavojingų darbų sąrašą, ir atitinkamai papildyti konkrečiais darbais draudžiamus jiems skirti / apmokyti darbus (darbą, kurio metu naudojant nemechanizuotą pastumą mechanškai apdirbama mediena, metalai; kai kroviniai tvarkomi mechaniniais krautuvais; darbą šuliniuose, iškasose, tuneliuose, požeminiuose įrenginiuose bei statiniuose, uždaroje, ankštoje erdvėje ar mašinų ir kitų įrenginių angose; darbą su pavojingais įrenginiais ir kt.);
- papildyti atvejus, kada draudžiama asmenims iki 18 metų skirti / praktiškai mokyti atlikti darbą, nauju rizikos veiksniais – kai tai susiję su elektromagnetiniais laukais.

Projektas Nr. 2 perkelia Direktyvos 94/33/EB dėl dirbančio jaunimo apsaugos nuostatas, kuriose pateikta nuoroda į Direktyvą 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe. Projektas Nr. 1 ES teisės aktų nuostatų neįgyvendina.

Isigaliojimo data – 2020-05-01. Papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Numatoma nauda. Teisės aktų nuostatos bus suderintos su Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo ir Direktyvos 94/33/EB ir Direktyvos 2004/37/EB nuostatomis ir užtikrintas teisinės sistemos veiksmingumas.

Derinimas: Projektai be pastabų suderinti su Energetikos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Valstybine darbo inspekcija bei patikslinti pagal Sveikatos apsaugos ministerijos pastabas.

Aplinkos ministerija, Lietuvos darbo federacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija išvadų nepateikė. Neatsižvelgta į Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pastabas (nepritariama Pavojingų darbų sąrašo panaikinimui, nes tai sudarys sąlygas subjektyviam profesinės rizikos įvertinimui, pažymima, kad toks siūlymas nebuvo svarstytas Trišalėje taryboje ir socialiniai partneriai neturėjo galimybės išreikšti savo nuomonės) (derinimo pažyma pridedama).

Atitiktis Vyriausybės programai – Projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Atsižvelgiant į tai, kad Projektu Nr. 1 perkliamos direktyvų nuostatos, siūloma projektus darbine tvarka suderinti su Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos.

Projektus siūlome **svarstyti tarpinstituciniame pasitarime**, įvertinant Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos ir Teisės grupių pastabas bei pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Daiva Buivydaite-Garbštienė

tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt